

Акредитована здравствена установа
Децембар 2016. - Децембар 2023.

Увод

Стратегијом управљања ризиком у Дому здравља Пожаревац (у даљем тексту: Стратегија) у складу са сврхом, циљевима, процесом и резултатима од управљања ризицима у Дому здравља Пожаревац, провиди оквир из којих се стварају релевантни подаци за процену ризика, као и одговорност за управљање ризицима у Дому здравља Пожаревац.

СТРАТЕГИЈА УПРАВЉАЊА РИЗИКОМ

Ризик је стања у којој постоји могућност негативне одогућања од позитивних исхода или очекујемо или нема од надамно, односно могућност сусретања са штетним или несрећним.

Управљање ризицима је систематски процес који обухвата препознавање и идентификација ризика којима је изложена установа, запослени и пацијенти, као и избор и доношење најефикаснијих мера за спречавање, смањивање, пратиња и контролу ризика.

Критичан нежељени догађај је стања догађај којим су угрожени или би могли бити угрожени животи или здравље запослених, пацијената и других лица која се налазе у радној околини. То је стања опасна постоје која представља претњу по живот и здравље, повреда, колективна повреда или повреда са смртним исходом.

Сврха и циљеви

Сврха стратегије је успостављање ефикасног система управљања ризицима у Дому здравља Пожаревац и циљу стварање безбедног окружења за пацијенте и запослене.

Циљеви стратегије су:

1. Препознавање и идентификација ризика којима су изложени пацијенти, запослени и остали пружилаца услуга пацијентима, као и код других активности.
2. Стабилно и превремено спровођење превентивних мера за спречавање или ублажавање свих значајних ризика.

Пожаревац, јануар 2024 године

На основу члана 119 Закона о здравственој заштити Управни одбор Дома здравља Пожаревац доноси

СТРАТЕГИЈУ УПРАВЉАЊА РИЗИКОМ У ДОМУ ЗДРАВЉА ПОЖАРЕВАЦ

Увод

Стратегијом управљања ризиком у Дому здравља Пожаревац (у даљем тексту: Стратегија) утврђују се сврха, циљеви, процес и користи од управљања ризицима у Дому здравља Пожаревац, преглед области из којих се скупљају релевантни подаци за процену ризика, као и одговорност за управљање ризицима у Дому здравља Пожаревац.

Изрази употребљавани у овој стратегији имају следеће значење:

Ризик је стање у којем постоји могућност негативног одступања од пожељног исхода који очекујемо или коме се надамо, односно могућност сусретања са штетом или несрећом.

Управљање ризицима је систематски процес који обухвата препознавање и мерење ризика којима је изложена установа, запослени и пацијенти, као и избор и примену најадекватнијих мера за спречавање, смањивање, праћење и контролу ризика.

Критичан нежељени догађај је сваки догађај којим су угрожени или би могли бити угрожени животи или здравље запослених, пацијената и других лица која се затекну у радној околини. То је свака опасна појава која представља претњу по живот и здравље, повреда, колективна повреда или повреда са смртним исходом.

Сврха и циљеви

Сврха стратегије је успостављање ефикасног система управљања ризицима у Дому здравља Пожаревац и циљу стварања безбедног окружења за пацијенте и запослене.

Циљеви стратегије су:

1. Препознавање и мерење ризика у свим областима пружања услуга пацијентима, као и код других активности;
2. Стално и правовремено спровођење превентивних мера за спречавање или ублажавање свих уочених ризика;

3. Уграђивање система управљања ризицима у свим радним процесима и културу установе;
4. Стварање повољне климе у установи како би се запослени охрабрили да пријављују и извештавају о свим нежељеним догађајима без страха од оптуживања и кажњавања;
5. Успостављање и развијање јасних поступака за извештавање, истраживање и предузимање мера за уочене ризике;
6. Смањење последица ризика.

Процес управљања ризицима

Процес управљања ризиком је мултидисциплинарни процес у коме се у циљу решавања проблема везаних за ризик заједно користе различита знања, дисциплине и методе. То је систематски процес за идентификацију, испитивање и процењивање могућности настанка штета (ризика) са којима се суочава установа или појединац, као и системски процес за одабирање најбољег начина за елиминацију или сузбијање ризика.

Процес управљања ризицима састоји се од пет корака:

1. Постављање циљева
2. Идентификација ризика
3. Процена ризика
4. Избор мера за елиминацију или умањење ризика
5. Документовање, праћење и извештавање о ризицима

Први корак – постављање циљева

Утврђивањем циљева обезбеђује се ефикасно управљање ризицима, односно утврђивање шта установа тачно очекује од свог програма управљања ризицима. У оквиру утврђивања циљева важно је препознати кључне области у оквиру пословања установе и уз њих повезане ризике.

Други корак – идентификација ризика

Утврђивање ризика укључује идентификацију потенцијалних ризика и узрока ризика, као и потенцијалне последице ризика. Ризици се могу утврдити и систематским праћењем нежељених догађаја. Приликом идентификације ризика потребно је сагледати све области пословања установе и обухватити све ризике који би се могли догодити.

Могући ризици:

Област	Ризици
Ванредне ситуације	Могућност настанка штете проузрокованих природним катастрофама
Пружање здравствених услуга	Ризици приликом пружања здравствених услуга пацијентима – могућност оштећења здравља или погоршања стања пацијената услед грешке или пропуста у раду особља, неисправности медицинске опреме или неисправности лекова
Болничке инфекције	Ризици везани за санитарно-хигијенске мере
Безбедност и здравље на раду	Ризици за запослене повезани са радним местом, опремом за рад, опасним материјама, заштитном опремом и др.
Противпожарна заштита	Ризици услед неадекватног поступања са отпадом
Управљање отпадом	Ризици услед неадекватног поступања са отпадом
Радно-правни и други ризици	Ризици повезани са: ускраћивањем права из радног односа запосленима; мобинг запослених; поступци пред надлежним органима и санкцијама због непоштовања законских прописа
Финансијски ризици	Економска спремност установе да одговори на ризике, процена исплативости спровођења мера за смањење ризика, осигурање људи и имовине
Техничко-технолошки ризици и одржавање објеката и опреме	Ризици повезани са могућим оштећењима и кваровима на објектима, инсталацијама, уређајима

Трећи корак – процена ризика

Ризик – меру неке опасности- најбоље је утврдити преко вероватноће изостанка штетног догађаја и величине последице тог догађаја што се математички може представити на следећи начин:

$$P(T) = P(T) \times L(T)$$

T – нежељени догађај

P(T) - Ризик од догађаја T

П(Т) – вероватноћа да ће се догађај Т десити

Л (Т) – величина штете коју би догађај Т изазвао

За сваку утврђену опасност треба одлучити да ли је ризик: мали, средњи или висок. Да би се добила одлука ком рангу ризика припада која опасност, користи се табела процене ризика.

Табела за процену ризика:

		Тежина последица		
		мала	средња	велика
Вероватноћа	Врло Вероватно	мали(1)	Мали(1)	Средњи(2)
	Вероватно	Мали(1)	Средњи(2)	Висок(3)
	Врло вероватно	Средњи(2)	Висок(3)	Висок(3)

Укупна изложеност ризику може бити:

1. Мала (оцена 1) – прихватљив ризик;
2. Средња (оцена 2) – ризик где треба спроводити мереза његово смањење;
3. Велика (оцена 3) – потпуно неприхватљив висок ризик (то је ризик који може да нанесе штету пацијентима, да угрози сигурност запослених, да доведе до повреде законских прописа или да доведе до великих финансијских губитака).

Документовање процене ризика врши се преко формулара за процену ризика

	Локација, део опреме или функција		
Ризик и кратак опис ризика	Процењени ризик (мали, средњи или висок)	Превентивне мере које се већ примењују	Потребне додатне мере за смањење ризика

Четврти корак –избор мера за умањење или елиминацију ризика

У зависности од величине ризика предузимају се превентивне и заштитне мере и то по следећем редоследу:

1. Елиминација ризика или избегавање ризика – на начин да се одређене активности изводе другачије (високи ризици);

2. Смањивање или ублажавање ризика кроз организационе мере, превентивне мере, мере колективне заштите, коришћењем одговарајуће личне заштите и др. (средњи ризици);
3. Прихватање малих ризика уз перманентно праћење како би се осигурало да остане у прихватљивим границама (мали ризици).

Пети корак – документовање, праћење и извештавање о ризицима

Сваки корак у процесу управљања ризиком води се у писаној форми и комплетна документација се чува трајно.

Сваки препознати ризик на који се утиче договореним мерама и даље се прати и на тај начин се утврђује да ли су спроведене мере ефикасне у сузбијању ризика.

Извештаји о ризицима достављају се директору Дома здравља Пожаревац.

Едукација

Едукација и упознавање запослених са ризицима и мерама за њихово отклањање је од кључног значаја за ефикасно управљање ризицима. Едукација и информисање запослених се обавља из свих области у којима је могућ настанак ризика.

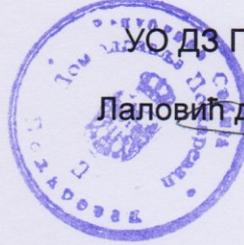
Одговорности

Одговорност за управљање ризиком у Дому здравља Пожаревац хијерархијски се може приказати:

1. Директор
2. Помоћници директора
3. Главна сестра
4. Запослени са посебним овлашћењима и одговорностима
5. Лице одговорно за безбедност и здравље на раду
6. Лицер одговорно за противпожарну заштиту
7. Запослени одговорни за спречавање болничких инфекција
8. Остали запослени

У процесу управљања ризиком сви запослени Дома здравља Пожаревац морају да буду свесни своје одговорности, као и да буду потпуно информисани и укључени у сам процес.

Ова Стратегија ступа на снагу осмог дана од објављивања на огласној табли Дома здравља Пожаревац.

УО ДЗ Пожаревац

Лаловић др Бранислав

СТРАТЕГИЈА УПРАВЉАЊА РИЗИКОМ

Пожаревац, јануар 2024. године